

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST

Rezolucja w sprawie promowania w instytucjach publicznych sprawowania rządów na podstawie dialogu politycznego i współpracy instytucjonalnej w celu zwiększenia skuteczności i potencjału administracyjnego

(2023/C 229/01)

Zgromadzenie Parlamentarne Euronest,

uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ 68/262, 71/205, 72/190, 73/263, 74/168, 75/192, 76/179, 73/194, 74/17, 75/29 and 76/70, and to UN General Assembly Resolutions ES-11/1 z 2 marca 2022 r. pt. „Agresja na Ukrainę”, ES-11/2 z 24 marca 2022 r. pt. „Humanitarne konsekwencje agresji na Ukrainę” oraz ES-11/4 z 12 października 2022 r. pt. „Territorial integrity of Ukraine: defending the principles of the Charter of the United Nations” [Integralność terytorialna Ukrainy: obrona zasada Karty Narodów Zjednoczonych],

uwzględniając posiedzenie ministrów spraw zagranicznych krajów Partnerstwa Wschodniego, które odbyło się 12 grudnia 2022 r.,

uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego z 23 listopada 2022 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie nowej strategii rozszerzenia UE ⁽¹⁾,

uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z 23 czerwca 2022 r. o przyznaniu Ukrainie i Mołdawii statusu kraju kandydującego do UE oraz o uznaniu europejskiej perspektywy Gruzji,

uwzględniając konkluzje Rady UE do Spraw Ogólnych z 13 grudnia 2022 r. w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia, w których potwierdzono, że przyszłość Gruzji, Republiki Mołdawii i Ukrainy oraz ich obywateli jest związana z Unią Europejską,

uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z 14 czerwca 2018 r. w sprawie okupowanych terytoriów Gruzji 10 lat po rosyjskiej inwazji ⁽²⁾,

uwzględniając wspólną deklarację ze szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbył się 15 grudnia 2021 r. w Brukseli, a także deklaracje z poprzednich szczytów Partnerstwa Wschodniego,

uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 2 lipca 2021 r. pt. „Recovery, resilience and reform: post 2020 Eastern Partnership priorities” [Odbudowa, odporność i reforma: priorytety Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.] (SWD(2021)0186), wspólny komunikat z 18 marca 2020 r. pt. „Polityka Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.: Wzmacnianie odporności – Partnerstwo Wschodnie, które służy wszystkim” (JOIN(2020)0007) oraz wspólny dokument roboczy służb Komisji z 9 czerwca 2017 r. pt. „Eastern Partnership – 20 Deliverables for 2020: Focusing on key priorities and tangible results” [Partnerstwo Wschodnie – 20 celów na rok 2020: nacisk na kluczowe priorytety i wymierne wyniki] (SWD(2017)0300),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0406.

⁽²⁾ Dz.U. C 28 z 27.1.2020, s. 97.

uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z 16 kwietnia 2021 r. w sprawie wzmocnienia procesów demokratycznych: roli partii politycznych, społeczeństwa obywatelskiego, warunków sprzyjających przeprowadzaniu uczciwych wyborów oraz wolnych i pluralistycznych mediów⁽³⁾,

uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z 9 grudnia 2019 r. w sprawie nadzoru parlamentarnego jako narzędzia wzmocniającego demokrację, rozliczalność i skuteczność instytucji państwowych w krajach Partnerstwa Wschodniego⁽⁴⁾,

uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego z 19 czerwca 2020 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Partnerstwa Wschodniego przed szczytem w czerwcu 2020 r.⁽⁵⁾,

uwzględniając konkluzje Rady z 11 maja 2020 r. w sprawie polityki Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.,

uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony⁽⁶⁾, Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony⁽⁷⁾, oraz Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony⁽⁸⁾,

uwzględniając Kompleksową i wzmocnioną umowę o partnerstwie między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Armenii, z drugiej strony⁽⁹⁾,

uwzględniając Umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony a Republiką Azerbejdżanu z drugiej strony⁽¹⁰⁾, a także toczące się negocjacje w sprawie wzmocnionej umowy,

uwzględniając 12 zasad dobrych rządów demokratycznych zapisanych w strategii na rzecz innowacji i dobrych rządów na szczeblu lokalnym, zatwierdzonej przez Komitet Ministrów Rady Europy w marcu 2008 r.,

uwzględniając oświadczenia przewodniczącego Rady Europejskiej z 14 grudnia 2021 r., 6 kwietnia 2022 r. i 23 maja 2022 r., oświadczenie przewodniczącego Rady Europejskiej i prezydenta Francji z 4 lutego 2022 r. oraz oświadczenie po spotkaniu czterostronnym prezydenta Azerbejdżanu, premiera Armenii, prezydenta Francji i przewodniczącego Rady Europejskiej, które odbyło się 6 października 2022 r.,

- A. mając na uwadze, że dobre rządy demokratyczne na wszystkich szczeblach mają zasadnicze znaczenie dla skutecznego postępu gospodarczego i społecznego oraz dla budowania sprawiedliwych, stabilnych i zamożnych społeczeństw; mając na uwadze, że mankamenty w sprawowaniu rządów nie tylko szkodzą dobrobytowi, lecz także mogą znacznie osłabić odporność i bezpieczeństwo państwa;
- B. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie sprawowania rządów różni się w poszczególnych państwach Partnerstwa Wschodniego, ale we wszystkich tych krajach można osiągnąć znaczną poprawę, w szczególności przez wdrożenie reform administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości, wprowadzenie skuteczniejszej polityki zwalczania korupcji oraz zwiększenie przejrzystości i rozliczalności demokratycznej;
- C. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie doprowadziła do powstania nowego krajobrazu geopolitycznego i spowodowała zmiany w wymiarze bezpieczeństwa Partnerstwa Wschodniego;
- D. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie skłoniła trzy kraje, które podpisały układy o stowarzyszeniu z UE – Ukrainę, Gruzję i Mołdawię – do złożenia wniosków o członkostwo w Unii Europejskiej; mając na uwadze, że 17 czerwca 2022 r. Komisja opublikowała swoje opinie w sprawie wniosków tych krajów o członkostwo, zalecając Radzie, aby wszystkim trzem krajom dać perspektywę przystąpienia do Unii Europejskiej, a w szczególności przyznać Ukrainie i Republice Mołdawii status krajów kandydujących, a Gruzji – status kraju kandydującego po uwzględnieniu przez Gruzję priorytetów określonych w opinii Komisji;
- E. mając na uwadze, że 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska przyznała Ukrainie i Mołdawii status kraju kandydującego oraz uznała europejską perspektywę Gruzji, potwierdzając jednocześnie swoją gotowość do przyznania temu krajowi statusu kraju kandydującego po uwzględnieniu priorytetów określonych w opinii Komisji w sprawie wniosku Gruzji o członkostwo,

⁽³⁾ Dz.U. C 361 z 8.9.2021, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 134 z 24.4.2020, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 362 z 8.9.2021, s. 114.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 261 z 30.8.2014, s. 4.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 23 z 26.1.2018, s. 4.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 246 z 17.9.1999, s. 3.

- F. mając na uwadze, że proces akcesyjny Ukrainy, Mołdawii i Gruzji z definicji zmienia charakter i funkcję polityki sąsiedztwa wschodniego i znacząco wpłynie na niezbędną polityczną i instytucjonalną restrukturyzację polityk składających się na politykę sąsiedztwa wschodniego;
- G. mając na uwadze, że proces akcesyjny oparty na osiągnięciach wymaga od tych krajów podjęcia istotnych reform w celu spełnienia kryteriów kopenhaskich, w szczególności w zakresie praworządności, standardów demokratycznych, podstawowych praw i wolności oraz praw mniejszości;
- H. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 przyniosła dodatkowe wyzwania, pogłębiając niektóre mankamenty systemowe, a zarazem dając impuls do zmian;
- I. mając na uwadze, że w zaleceniu z 23 listopada 2022 r. dotyczącym nowej strategii rozszerzenia UE Parlament Europejski zalecił jasne określenie, że negocjacje z krajami objętymi procesem akcesji powinny zakończyć się najpóźniej do końca obecnej dekady;
- J. mając na uwadze, że w swoich konkluzjach z 13 grudnia 2022 r. w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia Rada przypomniała, że Komisję poproszono o przedstawienie sprawozdania na temat spełnienia warunków określonych w opiniach Komisji dotyczących poszczególnych wniosków o członkostwo w ramach regularnego pakietu „rozszerzenie” w 2023 r., a także – bez uszczerbku dla tej kompleksowej regularnej sprawozdawczości – odnotowała, że Komisja zamierza przedstawić nowe informacje wiosną 2023 r.;
- K. mając na uwadze, że transformacja cyfrowa oferuje wiele możliwości, by poprawić sprawowanie rządów i udział w demokracji;
- L. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie angażują się w dialog polityczny i współpracę instytucjonalną z krajami Partnerstwa Wschodniego oraz udzielają im wsparcia i pomocy technicznej, aby budować potencjał i pomóc im w niezbędnych reformach; mając na uwadze, że takie wsparcie pozostaje ważne dla przyszłości i jest ściśle powiązane z zobowiązaniem krajów Partnerstwa Wschodniego do przestrzegania podstawowych wartości UE, takich jak demokracja, praworządność oraz poszanowanie podstawowych praw i wolności;
- M. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska nadal rażąco narusza suwerenność i integralność terytorialną Gruzji, pogarszając stan bezpieczeństwa, sytuację humanitarną i stan praw człowieka oraz łamiąc podstawowe zasady i normy prawa międzynarodowego w okupowanych regionach Gruzji;
- N. mając na uwadze, że środowisko cechujące się pokojem i stabilnością jest kluczowe dla utrzymania faktycznych rządów demokratycznych; mając na uwadze, że większe zaangażowanie UE w rozwiązywanie konfliktów i budowanie pokoju w regionie Partnerstwa Wschodniego jest bardzo pożądane i zalecane;
1. uznaje, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie doprowadziła do powstania nowego krajobrazu geopolitycznego i coraz trudniejszego środowiska bezpieczeństwa, co wpływa na stabilność i sprawowanie rządów w krajach Partnerstwa Wschodniego; zauważa, że rosyjskie wojsko rozpoczęło brutalny – niesprowokowany, nieuzasadniony i niepotrzebny – atak na naród ukraiński oraz że te agresywne działania podważają bezpieczeństwo i szkodzą stabilności w całym regionie Partnerstwa Wschodniego; przyznaje, że to zagrożenie bezpieczeństwa stanowi bezprecedensowe ryzyko dla dalszego pomyślnego rozwoju inicjatywy Partnerstwa Wschodniego;
  2. z całą mocą potępia niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie, bezprawną okupację terytorium ukraińskiego i zaangażowanie Rosji w działania wojskowe i cyberwojnę w regionie Partnerstwa Wschodniego; przypomina o zaangażowaniu UE oraz podkreśla jej jednoznaczne poparcie dla suwerenności, integralności terytorialnej i niezależności politycznej krajów Partnerstwa Wschodniego w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową, a także podkreśla ich wysiłki na rzecz pełnego egzekwowania tych zasad;
  3. stanowczo potępia rosyjskie ataki raketowe na infrastrukturę krytyczną Ukrainy, które powodują ogromne cierpienia i zniszczenia, w związku z czym nie mogą być tolerowane;
  4. podkreśla, że Strategiczny Kompas UE, który został zatwierdzony w marcu 2022 r. w celu wzmocnienia unijnej polityki bezpieczeństwa i obrony do 2030 r., należy rozszerzyć na region Partnerstwa Wschodniego; zaznacza, że należy wdrażać dalsze dostosowane partnerstwa dwustronne z krajami o podobnych poglądach i partnerami strategicznymi, w tym przez zacieśnianie dialogu i współpracy, promowanie udziału w misjach i operacjach w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz wspieranie budowania potencjału;

5. wzywa Federację Rosyjską, aby wypełniła swoje zobowiązania wynikające z wynegocjowanego przy wsparciu UE porozumienia o zawieszeniu broni z 12 sierpnia 2008 r., w szczególności wycofała wszystkie siły zbrojne i siły bezpieczeństwa z okupowanych terytoriów Gruzji oraz umożliwiła misji obserwacyjnej UE swobodny dostęp do całego terytorium Gruzji zgodnie z jej mandatem;
6. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej z 23 czerwca 2022 r. o przyznaniu Ukrainie i Republice Mołdawii statusu krajów kandydujących do UE oraz uznaniu europejskiej perspektywy Gruzji; przypomina, że rozszerzenie jest procesem opartym na osiągnięciach oraz że te trzy kraje będą oceniane na podstawie postępów w spełnianiu kryteriów kopenhaskich, co wymaga od ich władz przeprowadzenia istotnych reform w tym celu, w szczególności w zakresie praworządności, standardów demokratycznych, podstawowych praw i wolności oraz praw mniejszości; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje skuteczne i natychmiastowe działania podjęte przez te kraje w celu uwzględnienia odpowiednich priorytetów; z zadowoleniem przyjmuje ten nowy impuls do reform w obszarze sprawowania rządów; podkreśla, że polityka rozszerzenia, jako geostrategiczna inwestycja UE, pozostaje solidnym fundamentem pokoju, demokracji, dobrobytu, bezpieczeństwa i stabilności w Europie; podkreśla, że pokojowe rozwiązanie – na podstawie prawa międzynarodowego i stosunków dobrosąsiedzkich – toczących się lub nierozstrzygniętych konfliktów w regionie ma kluczowe znaczenie dla budowania i wzmacniania odpornych i zrównoważonych demokracji w krajach Partnerstwa Wschodniego; przypomina, że pokój i bezpieczeństwo wymagają silnych, uczciwych i odpowiedzialnych publicznie instytucji, dobrych rządów i poszanowania praworządności; zdecydowanie zachęca kraje Partnerstwa Wschodniego do dalszego angażowania się w odpowiednie reformy, ponieważ jedynie wewnętrzna odporność zakorzeniona w silnych i demokratycznych instytucjach pozwoli im osiągnąć niezbędną odporność na zagrożenia zewnętrzne;
7. wzywa instytucje UE i rządy krajów Partnerstwa Wschodniego, aby od samego początku kształtowały proces akcesyjny w taki sposób, by zapewnić jego przejrzystość i inkluzywność dla wszystkich obywateli krajów Partnerstwa Wschodniego, które ubiegają się o członkostwo w UE, i gwarantowały im prawo do udziału w procesach decyzyjnych zarówno parlamentarnych, jak i partycypacyjnych;
8. potwierdza centralną rolę władzy ustawodawczej w systemach państwowych; apeluje, aby silne i skuteczne parlamenty pozostawały podstawą demokracji i praworządności; nalega, aby wzmocnić uprawnienia kontrolne parlamentów oraz aby nie ograniczać władzy parlamentów i zdolności ich członków do sprawowania mandatu;
9. z zadowoleniem odnotowuje, że jeden z filarów nowego programu Partnerstwa Wschodniego, który zatwierdzono na szczycie Partnerstwa Wschodniego w grudniu 2021 r., kładzie silny nacisk na dobre rządy, praworządność, bezpieczeństwo i odporne społeczeństwa, co stanowi podstawę drugiego – ukierunkowanego na inwestycje – filaru tego programu; zaznacza, że skuteczne i rozliczalne instytucje to podstawowy warunek wstępny skutecznego wykorzystywania wsparcia finansowego w celu realizacji wszystkich innych priorytetów;
10. apeluje do krajów PW o nieustawianie w wysiłkach na rzecz reform zmierzających do bardziej demokratycznych rządów i większej praworządności; zwraca uwagę na rolę, jaką odgrywa nieustające wsparcie UE dla reform na rzecz lepszych rządów i większej praworządności w krajach PW, zwłaszcza w kontekście wdrażania układów o stowarzyszeniu i CEPA, i zachęca do dalszego stosowania zasady „więcej za więcej” jako motywacji do postępów na drodze reform;
11. przypomina o znaczeniu konstruktywnego dialogu politycznego i współpracy w stosunkach roboczych między krajowymi partiami politycznymi i podkreśla, że należy przezwyciężyć istniejące różnice, by nadal podążać drogą demokratycznych reform, zwłaszcza w krajach partnerskich, które chcą przystąpić do UE;
12. z zadowoleniem przyjmuje pozytywny wkład inicjatyw i instrumentów zapewniających pomoc techniczną i wspierających budowanie zdolności, takich jak wspólny program UE i Rady Europy „Partnerstwo na rzecz dobrych rządów”, a w szczególności narzędzi rozwoju instytucjonalnego, takich jak współpraca partnerska, instrument pomocy technicznej i wymiany informacji czy wsparcie ulepszeń w zakresie ładu administracyjno-regulacyjnego i zarządzania, które umożliwiają ukierunkowane wsparcie administracji publicznej w krajach partnerskich; popiera dalsze korzystanie z tego rodzaju inicjatyw i instrumentów; podkreśla, że ułatwianie wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk odgrywa ważną rolę w procesie przemian demokratycznych;
13. przypomina, że podstawę dobrych rządów stanowi niezależne sądownictwo z uwagi na jego kluczowe znaczenie dla ochrony praw obywateli bez względu na ich narodowość, płeć i religię, dla utrzymania praworządności i demokratycznej formy rządu oraz dla zapewnienia sprawnie działającego otoczenia biznesowego, które odgrywa niezwykle istotną rolę w rozwoju gospodarczym; jest zaniepokojone powolnymi postępami i negatywnymi trendami

w tym obszarze i przypomina w szczególności, że wszystkie nominacje, awanse i zwolnienia w sądownictwie powinny odbywać się wyłącznie na podstawie kompetencji i zgodnie z normami międzynarodowymi bez ulegania wpływowi politycznym; przypomina ponadto, że trzeba zapewnić niezależność i autonomię prokuratury, której nie wolno poddawać naciskom politycznym; zachęca Ukrainę, Mołdawię i Gruzję, by niestrudzenie dążyły do realizacji zaleceń w kwestii reformy sądownictwa, które znalazły się w opiniach Komisji;

14. zauważa, że w otoczeniu politycznym wielu krajów PW nadal panuje polaryzacja, i apeluje do wszystkich podmiotów polityki, by zjednoczyły się wokół nadrzędnego celu, jakim są ambitne reformy demokratyczne, sądowe i antykorupcyjne;
15. docenia determinację, z jaką władze Republiki Mołdawii dążą do realizacji priorytetów wyznaczonych w opinii Komisji, i zachęca je do dalszych działań na rzecz umocnienia niezależności i uczciwości wymiaru sprawiedliwości; zwraca uwagę, że kluczowe znaczenie dla wszystkich krajów PW ma stałe wsparcie dla reformy sądownictwa ze strony instytucji unijnych;
16. przypomina, że sprawą nadrzędną jest walka z korupcją i zawłaszczaniem państwa, którą należy prowadzić, surowiej egzekwując przepisy antykorupcyjne, kładąc kres bezkarności i ograniczając możliwości korupcji dzięki większej przejrzystości w kwestiach takich jak zamówienia publiczne czy własność rzeczywista; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie programu EU4Integrity oraz wprowadzenie w Armenii, Gruzji, Mołdawii i Ukrainie elektronicznych systemów oświadczeń majątkowych; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie specjalnych organów antykorupcyjnych, a w szczególności Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy, niezależnego biura antykorupcyjnego w Gruzji oraz systemu instytucji antykorupcyjnych w Armenii; docenia wysiłki władz gruzińskich w walce z korupcją i zauważa, że jeśli chodzi o wskaźnik postrzegania korupcji, który obejmuje 180 krajów, Gruzja znajduje się na 45. miejscu;
17. z zadowoleniem przyjmuje krok w dobrą stronę, jaki zrobiła Gruzja, powołując nowe, niezależne biuro antykorupcyjne odpowiedzialne przed parlamentem gruzińskim i Międzyagencyjną Antykorupcyjną Radą Koordynacyjną, i zauważa, że głównym zadaniem tego biura będzie wspieranie walki z korupcją oraz zapobieganie korupcji;
18. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia w Republice Mołdawii ustawy, która pozwoli ustanowić mechanizm ścigania, sądzenia i skazywania zaocznie osób uchylających się od postępowania, gdyż dzięki temu zapadną prawomocne wyroki w wielu głośnych sprawach dotyczących korupcji, prania pieniędzy i innych poważnych przestępstw; zachęca władze, by udoskonaliły ramy prawne dotyczące sygnalistów i przyspieszyły swoje działania, tak aby móc pochwalić się postępami i solidnymi wynikami, jeśli chodzi o zaostrzenie walki z korupcją; zauważa, że w ostatnich latach Gruzja znacznie usprawniła swój system przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i wykazała duże zaangażowanie polityczne w walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu;
19. jest poważnie zaniepokojone tym, że korupcja i zawłaszczanie państwa przez elity i oligarchów nie tylko hamują rozwój społeczno-gospodarczy, ale mogą również służyć jako kanały ingerencji zewnętrznej realizującej cele geopolityczne sprzeczne z demokratyczną wolą i interesami obywateli; podkreśla, że trzeba ograniczyć wpływy oligarchów i rolę różnych układów; zachęca Ukrainę, Mołdawię i Gruzję, by niestrudzenie dążyły do realizacji zaleceń w kwestii deoligarchizacji, które znalazły się w opiniach Komisji; przyznaje, że jest to proces trudny, gdyż wymaga znalezienia odpowiednich narzędzi prawnych, które pozwolą skutecznie rozprawić się z partykularnymi interesami i wpływami oligarchów; zachęca jednak kraje PW, by priorytetowo potraktowały tę kwestię, bowiem ma ona zasadnicze znaczenie dla ich obywateli;
20. podkreśla, że prawdziwie obywatelskie społeczeństwo jest niezbędne, by zapewnić odpowiednią kontrolę publiczną procesu decyzyjnego oraz zwiększyć społeczną akceptację dla reform; apeluje o większe wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych mediów, także poprzez zrównoważone finansowanie, oraz nalega na zniesienie wszelkich ograniczeń w ich pracy, w tym ograniczeń dotyczących ich rejestracji czy finansowania zagranicznego; jest zaniepokojone atakami na głosy krytyki pojawiające się w mediach oraz postępowaniami sądowymi o podłożu politycznym, jakie toczą się przeciwko osobom zarządzającym mediami; zwraca uwagę na kluczową rolę niezależnych mediów w każdym demokratycznym społeczeństwie i apeluje do krajów PW, by wzmogły wysiłki na rzecz ochrony pluralizmu i niezależności mediów, zapewniając m.in. przejrzystość w kwestii własności na rynku mediów; podkreśla, że należy bezwzględnie utrzymać wolność prasy i wolność słowa, które stanowią podstawę wartości Unii Europejskiej i warunek wstępny dalszej integracji europejskiej; wzywa wszystkie państwa UE i PW, by

ograniczyły państwową regulację mediów i unikały ingerencji w treści publikowane przez media publiczne czy też niezależne; przypomina zarazem, że obecna agresja Rosji ma charakter hybrydowy i wykorzystuje wartości demokratyczne takie jak wolność mediów, by działać na szkodę demokracji i siać propagandę, rozpowszechniając fałszywe informacje, i zaznacza, że kraje UE i PW powinny to uwzględnić przy opracowywaniu strategii bezpieczeństwa w ramach polityki bezpieczeństwa informacji;

21. przypomina, że przeprowadzając wolne i uczciwe wybory w oparciu o zasady demokracji, można stworzyć podstawowe warunki dla dobrych i skutecznych rządów; powtarza, że trzeba dopilnować, aby wybory przebiegały zgodnie ze standardami międzynarodowymi, zaleceniami Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE/ODIHR) oraz opiniami Komisji Weneckiej, zwłaszcza w kwestii przyjmowania zmian ustawodawczych dotyczących ordynacji wyborczej i finansowania partii; wyraża w związku z tym zadowolenie z powodu przyjęcia przy poparciu licznych partii i zgodnie z zaleceniami OBWE/ODIHR i Komisji Weneckiej zmian w gruzińskim kodeksie wyborczym dotyczących głosowania elektronicznego i finansowania partii;
22. zachęca do dalszych reform administracji publicznej zmierzających do zapewnienia rozliczalnej, przejrzystej i skutecznej administracji publicznej na wszystkich szczeblach, a zwłaszcza w obszarze zarządzania finansami publicznymi; zwraca uwagę na rolę, jaką specjalistyczna wiedza unijnego sektora publicznego przekazywana w drodze partnerskiej wymiany wiedzy i partnerstw instytucjonalnych odgrywa w budowaniu zdolności w sektorze publicznym; z zadowoleniem przyjmuje zamiar utworzenia Akademii Administracji Publicznej Partnerstwa Wschodniego zapowiedziany we wspólnej deklaracji ze szczytu Partnerstwa Wschodniego z 15 grudnia 2021 r. i apeluje o szybkie otwarcie Akademii;
23. zwraca uwagę na daleko idące korzyści, jakie może przynieść cyfryzacja w obszarze dobrych rządów, przejrzystości i walki z korupcją; zauważa, że technologie cyfrowe mogą znacznie ułatwić obywatelom udział w procesach decyzyjnych i ich kontrolę; popiera nacisk, jaki w nowym programie PW położono na pobudzenie transformacji cyfrowej, a w szczególności e-rządzenia;
24. ubolewa z powodu decyzji władz białoruskich o zawieszeniu ich udziału w Partnerstwie Wschodnim; ma nadzieję na wznowienie współpracy z Białorusią, gdy tylko zaistnieją niezbędne warunki dla pokojowych przemian demokratycznych, i liczy na przygotowanie wspólnego programu działań w oparciu o wspólne wartości i interesy; kontynuuje współpracę z obywatelami, społeczeństwem obywatelskim i niezależnymi mediami na Białorusi i nie przestaje ich wspierać;
25. apeluje do wszystkich europejskich ugrupowań politycznych, aby pomogły przetrwać bratnim partiom tworzącym białoruską opozycję w obliczu zmian wprowadzonych do ustawy o partiach politycznych na Białorusi przez nieuznawany reżim Łukaszenki i by utrzymywały z nimi aktywną współpracę niezależnie od tego, czy są one zarejestrowane;
26. podkreśla, że trzeba zadbać o niedyskryminowanie grup szczególnie wrażliwych, takich jak mniejszości, osoby LGBTIQ+ czy osoby niepełnosprawne, a także o równouprawnienie płci, tak aby grupy znajdujące się w różnej sytuacji społeczno-ekonomicznej były lepiej reprezentowane, co przyczyni się do stabilności i równości społeczeństw oraz do dobrych rządów;
27. cieszy się, że Armenia i Azerbejdżan potwierdziły swoje zaangażowanie w prace nad traktatem pokojowym oraz zaangażowanie na rzecz Karty Narodów Zjednoczonych i deklaracji z Ałma-Aty z 1991 r., w której wzajemnie uznają swoją integralność terytorialną i suwerenność, a także potwierdziły, że będzie to podstawa prac komisji ds. wytyczenia granicy; z zadowoleniem przyjmuje pomyślny przebieg cywilnej misji obserwacyjnej UE na armeńskiej granicy z Azerbejdżanem; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie cywilnej misji UE w Armenii, której nadrzędnym celem jest wkład w budowę trwałego pokoju w regionie poprzez zmniejszenie liczby incydentów na obszarach dotkniętych konfliktem i obszarach przygranicznych w Armenii i obniżenie poziomu zagrożenia ludności zamieszkałej na tych obszarach, a tym samym pomoc w normalizacji stosunków między Armenią a Azerbejdżanem; zgadza się ze stwierdzeniem przewodniczącego Rady Europejskiej, że kluczowe dla zapobiegania incydentom jest utrzymanie odpowiedniej odległości między siłami zbrojnymi; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie, jakie osiągnięto w kwestii odblokowania połączeń transportowych w regionie bez zgłaszania roszczeń eksterytorialnych;
28. apeluje o szybkie i całkowite rozwiązanie wszystkich nierozstrzygniętych kwestii humanitarnych, takich jak uwolnienie wszystkich przetrzymywanych Ormian czy wyjaśnienie, co stało się ze wszystkimi osobami, które zaginęły lub padły ofiarą wymuszonych zaginięć podczas konfliktu w Górskim Karabachu, a także o realizację misji UNESCO mającej na celu ochronę dziedzictwa kulturowego regionu; z zadowoleniem przyjmuje wsparcie UE w działaniach na rzecz rozminowywania w celach humanitarnych; podkreśla, że aby zapewnić trwałą pokój w regionie, należy zająć się kwestią praw i bezpieczeństwa Ormian w Górskim Karabachu;

-
29. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Wiceprzewodniczącemu Komisji / Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Komisarzowi do Spraw Sąsiedztwa i Rozszerzenia oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich UE i krajów Partnerstwa Wschodniego.
-